АНЫҚТАМА

Зорлық-зомбылықтың алдын алу бойынша ақпараттық кездесу өткізу туралы

2024-2025 оқу жылы

2024-2025 оқу жылында білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, олардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау, зорлық-зомбылықтың, буллингтің, кибербуллингтің және қатыгез қарым-қатынастың алдын алу мақсатында білім алушылармен ақпараттық-түсіндіру кездесуі өткізілді.

Іс-шараның мақсаты:

Білім алушыларға зорлық-зомбылықтың алдын алу туралы түсінік қалыптастыру, зорлық-зомбылықтың түрлері мен салдарын түсіндіру, буллингке жол бермеу, қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру және қиын жағдайға тап болған кезде көмек сұрау жолдарын түсіндіру.

Іс-шараның міндеттері:

- Білім алушыларға зорлық-зомбылық ұғымы және оның түрлері туралы түсінік беру;
- Физикалық, психологиялық, эмоционалдық және киберзорлық-зомбылықтың алдын алу;
- Буллинг пен кибербуллингтің белгілерін ажырата білуге үйрету;
- Білім алушылардың құқықтық сауаттылығын арттыру;
- Өзіне және өзгелерге құрметпен қарау мәдениетін қалыптастыру;
- Қауіпсіз орта қалыптастырудың маңызын түсіндіру;
- Қиын жағдай туындаған кезде сенімді ересек адамнан көмек сұрауға бағыттау;
- Зорлық-зомбылық жағдайына куә болған жағдайда немқұрайлы қарамауға тәрбиелеу.

Өткізілген күні: «26» қараша 2024 жыл

Өткізілген орны: Акт залы

Қатысушылар: Білім алушылар, сынып жетекшілері, педагог-психолог, әлеуметтік педагог

Қатысушылар саны: 98 білім алушы

Іс-шараның түрі: Ақпараттық-түсіндіру кездесуі

Жауапты тұлға: Педагог-психолог, әлеуметтік педагог

Кездесудің барысы:

Ақпараттық кездесу барысында білім алушыларға қазіргі қоғамдағы балалар қауіпсіздігі мәселесінің маңыздылығы түсіндірілді. Кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау, олардың қауіпсіз ортада білім алуы мен тәрбиеленуіне жағдай жасау қажеттілігі туралы айтылды. Алдымен білім алушыларға зорлық-зомбылық ұғымы түсіндіріліп, оның

адамның денсаулығына, психологиялық жағдайына және әлеуметтік қарым-қатынасына кері әсер ететіні туралы ақпарат берілді. Кездесу барысында зорлық-зомбылықтың негізгі түрлері қарастырылды:

- **Физикалық зорлық-зомбылық:** Адамның денесіне күш қолдану, ұру, итеру, дене жарақатын келтіру және басқа да күш көрсету әрекеттері.
- **Психологиялық немесе эмоционалдық зорлық-зомбылық:** Қорқыту, кемсіту, қорлау, мазақ ету, үнемі қысым көрсету, оқшаулау және адамның ар-намысына тиетін әрекеттер.
- **Буллинг:** Білім алушыға қатысты қайталанатын қорқыту, мазақтау, кемсіту, қысым көрсету немесе әдейі оқшаулау әрекеттері. Оқушыларға буллингтің тек физикалық түрде ғана емес, сөзбен, әлеуметтік ортада және интернет арқылы да жасалуы мүмкін екені түсіндірілді.
- **Кибербуллинг:** Әлеуметтік желілерде, мессенджерлерде және басқа да интернет ресурстарында адамды қорлау, қорқыту, кемсіту, жалған ақпарат тарату немесе жеке мәліметтерін рұқсатсыз жариялау арқылы қысым көрсету.

Білім алушыларға зорлық-зомбылыққа тап болған жағдайда жағдайды жасырып қалмай, ата-анасына, сынып жетекшісіне, педагог-психологқа, әлеуметтік педагогке немесе басқа да сенімді ересек адамға хабарлау қажеттігі түсіндірілді.Сонымен қатар оқушыларға өз құрдастарына құрметпен қарау, бір-бірін кемсітпеу, сыртқы келбетіне, әлеуметтік жағдайына, оқу үлгеріміне немесе басқа да ерекшеліктеріне байланысты мазақтамау керектігі айтылды. Кездесу барысында «Егер мен буллингке тап болсам не істеймін?», «Зорлық-зомбылықты көрген жағдайда қалай әрекет ету керек?», «Кімнен көмек сұрауға болады?» деген мәселелер бойынша түсіндіру жұмыстары жүргізілді. Білім алушыларға қауіпсіздік ережелері ескертіліп, интернетті қауіпсіз пайдалану, жеке мәліметтерді бөтен адамдарға бермеу, күмәнді хабарламалар мен қоқан-лоқы сипатындағы әрекеттерге жауап бермеу жөнінде ұсыныстар берілді.

Кездесу барысында қолданылған жұмыс түрлері:

- Ақпараттық түсіндіру;
- Сұрақ-жауап;
- Пікір алмасу;
- Жағдаяттық мысалдарды талдау;
- Қауіпсіз мінез-құлық бойынша ұсыныстар беру жұмыстары жүргізілді.

Білім алушылар белсенді қатысып, өздерін қызықтырған сұрақтарын қойды. Кездесу барысында оқушыларға өзара сыйластық, достық қарым-қатынас, жауапкершілік және адамгершілік құндылықтарының маңызы түсіндірілді.

Кездесу қорытындысы:

Ақпараттық кездесу соңында білім алушылар зорлық-зомбылықтың кез келген түріне жол бермеу, буллинг пен кибербуллингтің алдын алу, өз құқықтарын білу және қиын жағдайда көмек сұраудың маңыздылығы туралы қажетті ақпарат алды.

Білім алушыларға берілген ұсыныстар:

1. Өзінің немесе басқа адамның қауіпсіздігіне қауіп төнген жағдайда бірден сенімді ересек адамға хабарлау;
2. Буллингке немесе зорлық-зомбылыққа куә болған жағдайда оны жасырып қалмау;

3. Қорқыту немесе қысым көрсету жағдайларын елемей қоймау;
4. Интернетте жеке мәліметтерді сақтықпен пайдалану;
5. Құрдастарымен қарым-қатынаста әдептілік пен сыйластықты сақтау;
6. Кез келген мәселені бейбіт жолмен шешуге ұмтылу.

Қорытындылай келе, өткізілген ақпараттық кездесу білім алушылардың зорлық-зомбылық, буллинг және кибербуллинг туралы түсініктерін кеңейтуге, құқықтық және ақпараттық сауаттылығын арттыруға бағытталды. Білім алушыларға қауіпсіз орта қалыптастырудың маңыздылығы түсіндіріліп, қиын жағдайларда көмекке жүгіну жолдары көрсетілді. Алдағы уақытта білім алушылар арасында зорлық-зомбылық пен буллингтің алдын алу бойынша ақпараттық-түсіндіру жұмыстары, профилактикалық әңгімелер, сауалнамалар және жеке жұмыстар жүйелі түрде жүргізілетін болады.

Педагог-психолог: _____

Әлеуметтік педагог: _____

Сынып жетекшісі: _____